

ประวัติความเป็นมา
ศูนย์อำนวยการฯ 3 นครสวรรค์

คำนำ

ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ในเขตสุขภาพที่ 3 ครอบคลุมพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ อุทัยธานี และชัยนาท ตลอดระยะเวลากว่า 40 ปี ที่ผ่านมา ศูนย์ฯ ได้พัฒนาการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการยกระดับมาตรฐานด้านวิชาการ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อสร้างสุขภาพที่ดีแก่ประชาชนในทุกช่วงวัย

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมประวัติความเป็นมา ผลงานที่ภาคภูมิใจ และพัฒนาการขององค์กร ตั้งแต่จุดเริ่มต้นในฐานะ ศูนย์อนามัยแม่และเด็กเขต 6 จนกระทั่งเติบโตเป็นศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์ ในปัจจุบัน พร้อมถ่ายทอดเจตนารมณ์ของบุคลากรทุกคนที่ มุ่งมั่นทำงานด้วยหัวใจของผู้ให้ มี使命ในวัฒนธรรมองค์กร HEALTH และดำเนินงานด้วยหลักธรรมาภิบาล

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจ ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการเรียนรู้ แลกเปลี่ยน และพัฒนาระบบ บริการสุขภาพให้ก้าวไกลยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่สังคมที่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน

ขอขอบคุณผู้บริหารและบุคลากรทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนภารกิจของศูนย์ฯ ด้วยความเสียสละและความทุ่มเท ตลอดจน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่ให้การสนับสนุนด้วยดีเสมอมา

ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

15 กรกฎาคม 2568

สารบัญ

· คำนำ	A
· ประวัติความเป็นมา	1 - 5
· ผลงานที่ภาคภูมิใจ	6
· การพัฒนาคุณภาพภายใน	7 - 8
· ทำเนียบผู้บริหาร	9 - 10

ประวัติความเป็นมา

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้เห็นถึงปัญหาด้านสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาสุขภาพของมารดา และทารกที่ยังคงมีอัตราการเจ็บป่วยและเสียชีวิตในระดับสูง จึงได้ริเริ่มแนวคิดในการจัดตั้งหน่วยงานระดับภูมิภาค เพื่อเป็นศูนย์กลาง ในการส่งเสริมสุขภาพ และให้บริการด้านอนามัยแม่และเด็กครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น

ในปี พ.ศ. 2523 กรมอนามัยได้ดำเนินการเสนอขอใช้พื้นที่จำนวน 75 ไร่ จากกองทัพอากาศ เพื่อก่อตั้งศูนย์อนามัยแม่และเด็กเขต 6 นครสวรรค์ ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการพัฒนาเครือข่ายบริการสุขภาพในภาคเหนือตอนล่าง โดยเริ่มต้นก่อสร้างอาคารและระบบ สาธารณูปโภคในเดือนเมษายน พ.ศ. 2524 และแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2526

ศูนย์อนามัยแม่และเด็กเขต 6 นครสวรรค์ ได้มีการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่ประชาชน ในปี พ.ศ. 2525 พยายามและพัฒนาระบบอนามัยสำเร็จการศึกษารุ่นแรก ซึ่งนับเป็นก้าวแรกในการสร้างบุคลากรเพื่อรองรับภารกิจด้านสุขภาพแม่และเด็กในพื้นที่ ภายใต้การบริหารงานของนายแพทย์วิมลกลุ่ ไทยเหนือ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการในขณะนั้น โดยเริ่มเปิดให้บริการด้านอนามัยแม่และเด็กในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2526 ซึ่งได้รับการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2526 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (พระนามในขณะนั้น) ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดศูนย์อนามัยแม่และเด็กเขต 6 นครสวรรค์ อย่างเป็นทางการ ถือเป็นเกียรติประวัติอันสำคัญยิ่งที่ยังคงประทับอยู่ในความทรงจำของบุคลากรและประชาชนจนถึงทุกวันนี้

ศูนย์อนามัยแม่และเด็กเขต 6 นครสวรรค์ มีหน่วยงานภายใต้การกำกับที่สำคัญ คือ โรงเรียนนพตฤทธธออนามัยนครสวรรค์ และโรงพยาบาลแม่และเด็ก ต่อมาได้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพโครงสร้างส่วนราชการให้สอดคล้องกับสถานการณ์และนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ใน พ.ศ. 2530 กรมอนามัยจึงได้มีคำสั่งปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการใหม่ เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพครอบคลุมงานด้านการส่งเสริมสุขภาพของทุกกลุ่มวัยและงานอนามัยสิ่งแวดล้อม จึงได้มีการเปลี่ยนชื่อศูนย์อีกหลายครั้ง

- ปี พ.ศ. 2533 ได้เปลี่ยนชื่อจาก “ศูนย์อนามัยแม่และเด็ก” เป็น “ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 6 นครสวรรค์”
- ปี พ.ศ. 2536 นโยบายกระทรวงสาธารณสุขได้ปรับปรุงเขตรับผิดชอบจากเดิม 9 เขต เพิ่มเป็น 12 เขต และได้เปลี่ยนชื่อจาก “ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 6 นครสวรรค์” เปลี่ยนชื่อเป็น “ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 8 นครสวรรค์”
- ปี พ.ศ. 2537 กระทรวงสาธารณสุข ได้มีการจัดตั้งสถาบันผลิตและพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข “โรงเรียนนพตฤทธธออนามัยนครสวรรค์” จึงย้ายไปสังกัดสถาบันผลิตและพัฒนากำลังคน และเปลี่ยนชื่อเป็น “วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครสวรรค์” และต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์ วิทยาเขตนครสวรรค์”
- ปี พ.ศ. 2543 “โรงพยาบาลแม่และเด็ก” ได้เปลี่ยนเป็น “โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ” เพื่อให้บริการที่เน้นด้านการส่งเสริมสุขภาพ

• ปี พ.ศ. 2545 เพิ่มเติมจากระบบราชการตามการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ได้รวม “ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ” และ “ศูนย์อนามัย สิ่งแวดล้อม” เป็นหน่วยงานเดียวกัน และเปลี่ยนชื่อเป็น “ศูนย์อนามัยที่ 8 นครสวรรค์” เพื่อให้การบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

• ปี พ.ศ. 2558 มีการปฏิรูปกระทรวงสาธารณสุข โดยปรับการบริหาร จัดการเขตสุขภาพ “ศูนย์อนามัยที่ 8 นครสวรรค์” เป็น “ศูนย์อนามัย ที่ 3 นครสวรรค์” ให้สอดคล้องกับเขตสุขภาพ รมผลิตซ่อมพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ อุทัย และชัยนาท พร้อมปรับ โครงสร้างการบริหารงานภายใน

• ปี พ.ศ. 2561 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ได้พัฒนารูปแบบการให้บริการ ด้วยการดูแลสุขภาพเชิงรุกอย่างเต็มรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มวัย ตั้งแต่วัยเด็ก วัยทำงาน ไปจนถึงผู้สูงอายุ โดยได้ยุติการให้บริการคลอด เพื่อมุ่งเน้น มทมาทในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคอย่างยั่งยืน

• ปี พ.ศ. 2567 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพได้รับการปรับชื่อเป็น “โรงพยาบาลศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์” เพื่อสะท้อนบทบาทและภารกิจ ที่เชื่อมโยงกับการดำเนินงานของศูนย์อนามัยฯ อย่างเป็นเอกภาพ พร้อมทั้ง ขยายบริการในด้านเวชศาสตร์วิถีชีวิต (Lifestyle Medicine) ซึ่งมุ่งเน้น การดูแลและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน เพื่อป้องกันและ ฟื้นฟูภาวะเจ็บป่วยจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) อันเป็นปัญหาสำคัญ ในระบบสุขภาพไทย

ผลงานที่ภาคภูมิใจ

ศูนย์ฯ ได้เริ่มต้นให้บริการด้านการส่งเสริมสุขภาพอย่างเต็มรูปแบบในปี พ.ศ. 2527 และได้สร้างสรรค์ผลงานที่โดดเด่นหลากหลาย เช่น

- ปี พ.ศ. 2528 ริเริ่มโครงการรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคหัดเยอรมันแก่สตรีวัยเจริญพันธุ์และเด็กอายุ 1 ปี 6 เดือนขึ้นไป การรณรงค์ในครั้งนี้ได้รับความสนใจจากสถานศึกษาในพื้นที่ และนำไปสู่การขยายบริการอย่างกว้างขวาง
- พ.ศ. 2529 จัดโครงการตรวจคัดกรองเช็ดดัมมะเร็งปากมดลูกแก่สตรีในชนบทเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ที่ทรงมีพระชนมายุครบ 31 พรรษา วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2529 มีผู้เข้ารับบริการมากถึง 3,100 ราย ภายในวันเดียว

ศูนย์ฯ ยังได้ดำเนินโครงการสำคัญอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น

- โครงการป้องกันและควบคุมโรคธาลัสซีเมีย
- โครงการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างยั่งยืน (Breast Feeding)
- โครงการให้บริการปรึกษา HIV และ Thalassemia
- โครงการเฝ้าระวังโรคจอประสาทตาผิดปกติในทารกคลอดก่อนกำหนด (ROP)
- โครงการ “แม่ลูกพันธุ์ดี 102 ปี สมเด็จพระเจ้า”

นอกจากนี้ ในด้านงานเวชศาสตร์ชั้นสูง ศูนย์ฯ ยังเป็นโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขแห่งเดียวในภาคเหนือ ที่สามารถให้บริการตรวจวินิจฉัยโรคธาลัสซีเมียได้อย่างครบวงจรอีกด้วย

โครงการให้บริการปรึกษา HIV และ Thalassemia

โครงการเฝ้าระวังการเกิด ROP ในเด็กคลอดก่อนกำหนด

โครงการแม่ลูกพันธุ์ดี 102 ปี สมเด็จพระเจ้า

การพัฒนาคุณภาพภายใน

ในด้านการพัฒนาคุณภาพภายใน ศูนย์ฯ ได้ดำเนินการยกระดับมาตรฐานการให้บริการอย่างต่อเนื่อง โดยนำเครื่องมือและแนวทางต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ เช่น หดัก 5 ศ., Kaizen, LEAN, TQM, TQA, PMQA และ ISO เพื่อเสริมสร้างระบบงานที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการอย่างแท้จริง

ในปี พ.ศ. 2543 ศูนย์ฯ ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐาน ISO และยังคงมุ่งมั่นพัฒนา อย่างไม่หยุดยั้ง ผ่านการรับรองในหลายด้าน อาทิ การเป็นโรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัว การได้รับการประเมินเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ การผ่านเกณฑ์รับรองมาตรฐาน GREEN & Clean Hospital ในระดับดีเยี่ยม รวมถึงอยู่ระหว่างการพัฒนาเพื่อก้าวสู่การท้าทายมาตรฐานในระดับที่สูงขึ้น ภายใต้มาตรฐาน GREEN & Clean Hospital Challenge

นอกจากนี้ ศูนย์ฯ ยังได้รับการประเมินรับรองมาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ (Hospital Accreditation : HA) ผ่านการประเมินรับรองซ้ำ ขั้นที่ 2 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2568 ซึ่งเป็นเครื่องสะท้อนถึงความตั้งใจในการยกระดับคุณภาพบริการอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบัน ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์ รับผิดชอบในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 3 ครอบคลุม 5 จังหวัด คือ กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ อุทัยธานี และชัยนาท มีภารกิจในการส่งเสริมสุขภาพทุกกลุ่มวัยและจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี โดยมีเป้าหมายสูงสุด “คนบนแผ่นดินไทย มีความมั่นคงด้านสุขภาพ และคุณภาพชีวิตที่ดี” วิสัยทัศน์ “สร้างสังคมรอบรู้ สุขภาพดี ทุกช่วงวัย อนามัยสิ่งแวดล้อมได้มาตรฐาน” และมีพันธกิจในการ “อภิมาคระบมส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วมด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม” โดยมีต้นใจในวัฒนธรรมองค์กร “HEALTH” ซึ่งประกอบด้วย

H - HEALTH MODEL : เป็นต้นแบบสุขภาพ

E - ETHICS : มีจริยธรรม โปร่งใส

A - ACHIEVEMENT : มุ่งผลสัมฤทธิ์

L - LEARNING : เรียนรู้ร่วมกัน

T - TRUST : เคารพสิทธิหน้าที่

H - HARMONY : เป็นหนึ่งเดียว

ทำเนียบผู้บริหาร

ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์ เปิดให้บริการภายใต้การนำของผู้บริหารทั้ง 9 ท่าน ดังนี้

1. นายแพทย์วัลลภ ไทยเหนือ ดำรงตำแหน่ง วันที่ 8 มิถุนายน 2524 - 15 เมษายน 2529

2. นายแพทย์สุวัฒน์ สิงห์โกวิท ดำรงตำแหน่ง วันที่ 1 พฤษภาคม 2530 - 16 ธันวาคม 2531

3. นายแพทย์วิชา สรณพานิชย์ ดำรงตำแหน่ง วันที่ 16 ธันวาคม 2531 - 30 กันยายน 2539

4. นายแพทย์ชัยโรจน์ ขุมมงคล ดำรงตำแหน่ง วันที่ 1 ตุลาคม 2539 - 28 ตุลาคม 2545

5. นายแพทย์ชาญชัย พิณเมืองงาม ดำรงตำแหน่ง วันที่ 29 ตุลาคม 2545 — 30 กันยายน 2559

6. แพทย์หญิงนงนุช ภัทรอนันตนพ ดำรงตำแหน่ง วันที่ 3 ตุลาคม 2559 - 20 มีนาคม 2560

7. นายแพทย์ศีกตา อัคราชนัน ดำรงตำแหน่ง วันที่ 21 มีนาคม 2560 - 9 ตุลาคม 2560

8. แพทย์หญิงไฉววรรณ ไผ่ประเสริฐ ดำรงตำแหน่ง วันที่ 10 ตุลาคม 2560 - 1 เมษายน 2561

9. แพทย์หญิงศรินนา แสงอรุณ ดำรงตำแหน่ง วันที่ 2 เมษายน 2561 - ปัจจุบัน

กรมอนามัย
ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์

ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์